

СЪДЪРЖАНИЕ

Съобщения...2

Конкурси...3

Изкуство, думи...8

Програма...21

Хроника...23

IN MEMORIAM...24

Редактор:

Марияна Аврамова

Оформление:

Александър Стефанов

Коректура:

Мариела Янакиева

Снимки:

Дени Кръстев

На корицата:

Валентин Балабанов-Били
„Айрон“ от изложбата SUB

За контакти и реклама:

тел. 02) 948 37, вѓтр. 14

02) 943 44 21

факс: 02) 946 02 12

press@sbhart.com

ИнфоСБХ

ISSN 1313-9622

Захари Зограф – „Автопортрет“, детайл

СБХ, 1504 София, ул. „Шипка“ 6

НА 1 АПРИЛ 2011 г. ОТ 17.30 ЧАСА В АРТ-ГАЛЕРИЯ НДК

се открива изложбата „ТЕКСТИЛНИ РЕПЛИКИ“.

Изложбата се организира съвместно с Музея за декоративно-приложни изкуства и секция „Текстил“ в СБХ.

ПРЕЗ М. НОЕМВРИ 2011 В ГАЛЕРИЯТА НА УЛ. „ШИПКА“ 6, ЕТАЖ II, ЩЕ СЕ ОТКРИЕ ИЗЛОЖБАТА „ЗОНА URBAN“.

Тя се организира по идея на ръководството на секция „Живопис“ и си поставя за цел да проблематизира с остротата на съвременната артистична чувствителност сложния комплекс от социални връзки и психологически трансформации, породен от условията на живот в Големия град. Вниманието се насочва към урбанизирания ландшафт, към унифицираната панелна безличност, към стереотипите, нормите, ритуалите и ексцесиите на социалното поведение.

Изложбата иска да открие проекциите на психологическите и културни феномени, моделирани от съвременните глобални утопии и фетиши, от напрежението, невротичността, страстите и конфронтациите, от подмяната на ценностните ориентири.

Търси се проявата на остра чувствителност и нова социална рефлексия към динамичната и крайно противоречива картина на днешното съществуване.

В естетически план изложбата предполага постмодерно смесване на културни и субкултурни пластове, на смислови кодове, изведени от агресията на свръхпроизводството на образи, съблазняващи консумативните нагласи, от рецидивите на масовата култура, от активността на уличното изкуство.

Желаещите да участват в изложбата следва да представят фотографски изображения на своите творби, третиращи тематиката, както и кратък текст (идея) към тях.

Всеки автор трябва да приложи към снимките биографични данни (до 10 реда) и телефон за контакти.

Приемат се снимки на хартиен носител, не по-големи от формат А3 (297 x 420 мм), цифрови изображения на CD или DVD. PDF файлове с размер А4 (297 x 210 мм), не по-големи от 5 MB.

Да не се изпращат оригинали!

Материалите се събират до 30 май 2011 г. в СБХ, ул. „Шипка“ 6, секция „Живопис“ (Ани Шапкарлова).

Авторите ще бъдат селектирани на базата на представените предложения.

На избраните участници ще се даде възможност да продължат своята работа и да представят своите творби в оригинал през м. октомври т. г.

Жури ще одобри окончателно броя на творбите за участие в изложбата според експозиционната площ.

**ВТОРО БИЕНАЛЕ НА ЦЪРКОВНИТЕ ИЗКУСТВА
Велико Търново, 2011**

В периода 18 октомври – 18 декември 2011 г. във Велико Търново ще се проведе Второ биенале на църковните изкуства с международно участие.

ОРГАНИЗАТОРИ: Министерство на културата, Светата Великотърновска митрополия, Община Велико Търново, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Православен богословски факултет на ВТУ, СБХ, Фондация „Покров Богородичен“. ЦЕЛ: Изложбата е форум на съвременното творчество в областта на православните църковни изкуства: иконопис, стенопис, дърворезба, мозайка и други, участващи в храмовото оформление и богослужебната практика.

УЧАСТНИЦИ: Художници, работещи в областта на църковните изкуства.*

УСЛОВИЯ ЗА УЧАСТИЕ: За изложбата могат да се представят:

- иконопис – до три творби;
- дърворезба (монументална и миниатюрна пластика) – до три творби или три табла с фотоси и проекти на реализирани творби;
- стенопис и мозайка – до три творби в материал и /или три табла с фотоси или проекти на реализирани творби;
- утвар, текстил, графика, миниатюра и други – до три творби;
- мултимедийно представяне на реализирани творби.

Представените произведения и табла с фотоси да са във вид, готов за експониране.

ЗАЯВКИ за участие в изложбата се приемат до 1 септември 2011 г. на електронен адрес: theolog@uni-vt.bg или адрес: Светла Иванова, Православен богословски факултет, Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Велико Търново, ул. „Теодосий Търновски“ 2.

Участниците трябва да изпратят качествени фотографии на творбите си в електронен вид или по пощата и попълнен формуляр за участие. Организаторите се задължават да направят предварителна селекция на творбите по изпратените заявки за участие. Резултатите от селекцията ще бъдат обявени на 10 септември 2011 г. в сайта на ВТУ, Православен богословски факултет www.uni-vt.bg и в www.pravoslavie.bg.

Творбите за изложбата се приемат от 10 до 14 октомври 2011 г. в изложбени зали в град Велико Търново, ул. „Рафаел Михайлов“ 1. Транспортните разходи по приемане и връщане на творбите са за сметка на участниците. Произведения, неотговарящи на обявените условия, няма да бъдат приемани. На гърба на всяка от творбите или таблата авторът трябва да посочи наименованието на произведението, година на създаване, размери, материал, техника на изпълнение и стойност.

Всеки автор ще получи сертификат за участие в Биеналето и CD-каталог с творбите от изложбата. Творбите ще бъдат публикувани и в електронен каталог на адрес www.pravoslavie.bg

След приключване на изложбата произведенията ще бъдат върнати лично или на посочения адрес за сметка на автора.

e-mail: theolog@uni-vt.bg

Адрес: Православен богословски факултет

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, ул. „Теодосий Търновски“ 2; гр. Велико Търново

тел: +359 62 618243

* *Автори, които към момента на провеждане на Биеналето се намират в бакалавърски курс на обучение в това направление и все още не са придобили съответната образователна степен, нямат право на участие.*

МЕЖДУНАРОДНА ФОНДАЦИЯ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ обявява
НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА МЛАДИ ХУДОЖНИЦИ,
КРИТИЦИ И КУРАТОРИ

ПРАВИЛНИК

– В конкурса могат да участват български художници, критици и куратори на възраст до 35 години (към 31 декември 2010 г.);

– Кандидатите трябва да работят в областта на визуалните изкуства без ограничение в техниката и материала (живопис, скулптура, графика, инсталация, видео, художествена фотография и др.). Не се допускат произведения, представени за дипломна защита, както и работи на приложното изкуство.

– Всеки кандидат може да представи творби, чиято обща площ не надвишава 6 линейни метра или 4 кв. метра. По-големи проекти се разглеждат от журито предварително.

– Критиците представят публикувани в медиите текстове върху проблеми на съвременното изкуство.

– Кураторите представят документация за реализирани проекти в рамките на изминалата конкурсна година.

– 7-9 членно жури от изтъкнати специалисти се назначава от председателя на Международна фондация „Св. Св. Кирил и Методий“ за преглеждане на предложенията, избор на работи за изложбата и определяне на наградите.

– Награден фонд – 20000 лв.

Разпределя се за: – Голяма награда – 5000 лв.;

– 3 награди – по 3000 лв.;

– Награда за критика – 3000 лв.;

– Награда за кураторски проект – 3 000 лв.

Журито си запазва правото да променя броя и стойността на наградите в рамките на общия награден фонд;

– Носителите на награди имат право на почетно участие в извънконкурсната програма.

– Дата за представяне на работите: 12 и 13 май 2011 г. (четвъртък и петък) от 9 до 17 ч. в изложбения комплекс на СБХ, ул. „Шипка“ 6. По-сложни и големи за инсталиране работи се представят с проект на 9 май 2011 г. (понеделник) при Марта Игнатова в СБХ.

– Наградите се обявяват и връчват при откриване на изложба – 20 май 2011 г. в 18 ч. Те се придружават от диплом. Координатор на програмата:

Диана Григорова, тел.: (02) 9446248, ел. поща: Diana@cmfnd.org

**ШЕСТО МЕЖДУНАРОДНО БИЕНАЛЕ
„МАЙСТОРИ НА КАРИКАТУРАТА“, ПЛОВДИВ 2011**

Организатори: ОБЩИНА ПЛОВДИВ, РЕГИОНАЛЕН ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЙ-ПЛОВДИВ, ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ „ЗЕМЕДЕЛСКИ КОЛЕЖ“ – ПЛОВДИВ, ДРУЖЕСТВО НА ПЛОВДИВСКИТЕ КАРИКАТУРИСТИ

ТЕМА: „По дрехите посрещат, а изпращат по...“ – това е част от известна българска пословица, която вие трябва да „завършите.“ Обикновено впечатлението от първата среща с човек оставя отпечатък в съзнанието ни за него. Надяваме се да получим интересни карикатури към текста в духа на традицията или такива, плод на собствените автори хрумвания.

Очакваме вашите предложения!

Адрес: Регионален етнографски музей; ул. „Д-р Чомаков“ 2

Пловдив, 4000; БЪЛГАРИЯ

За контакт: 032 626328; 032 625257; имейл: ethnograph@abv.bg

УСЛОВИЯ ЗА УЧАСТИЕ:

1. Карикатурното биенале е отворено за професионалисти и любители карикатуристи от цял свят.

2. Всеки участник трябва да изпрати за изложбата минимум една работа с размери 210/297 (размер А4).

3. Творбите могат да бъдат цветни или черно-бели.

4. Участниците трябва да изпратят своите работи не по-късно от 31 юли 2011 г.

5. Желателно е заедно с работите си участниците да изпратят: фотография или шарж и кратка биография.

6. Международно жури ще определи пет карикатуристи, на които ще се присъди званието „Майстор на карикатурата“.

7. Наградените карикатури не се връщат.

8. Всички останали карикатури се връщат обратно, ако авторът го пожелае писмено.

9. Включените карикатуристи в каталога от изложбата ще го получат безплатно.

Време и място:

откриване: 1 октомври 2011 г., 18.00 ч., Регионален етнографски музей – Пловдив

Краен срок за получаване на творбите: 31 юли 2011 г.

Номинираните творби остават на съхранение във фонд „Произведения на изобразителното изкуство“ към РЕМ – Пловдив.

КОНКУРС „НОВ ЖИВОТ ЗА ПАНЕЛНИТЕ КОМПЛЕКСИ“

Целта на конкурса НОВ ЖИВОТ ЗА ПАНЕЛНИТЕ КОМПЛЕКСИ е да генерира идеи от всеки, който е настроен креативно, който приема като свой проблема за състоянието на панелните сгради в България.

Търсят се добри идеи и концепции, които на последващ етап ще бъдат анализирани за тяхната конструктивна издържаност и строителна стойност. Насочеността на идейната разработка е в концептуалното решение за визията на сградата, като се вземе под внимание потенциалът на предлаганите идеи за тяхната масова приложимост.

Началото е обявено за 11 април 2011, като крайният срок за регистрация и предаване на разработките е 15 юни 2011.

Информация за заданието, награден фонд, графика и всички съпътстващи детайли може да намерите на www.archmodule.com

ELECTROLUX DESIGN LAB 2011, ИНТЕЛИГЕНТНАТА МОБИЛНОСТ

Electrolux Design Lab 2011 кани студенти по индустриален дизайн (в обучение или завършили наскоро) да направят платен стаж и да спечелят парична награда, като кандидатстват с идеи, които адресират към интелигентната мобилност при домашните уреди. Поставената задача търси конкретни решения, които се отнасят до начина, по който хората приготвят храна, почистват и мият съдовете в дома си и извън него.

В деветото си издание Electrolux Design Lab позволява на млади дизайнери да премерят сили и да съберат ценни прозрения от света на продуктивния дизайн. И по-конкретно, задачата през 2011 търси дизайнерски концепции, които ще вдъхновяват потребителите

да предлагат решения и напътствия, докато използват съществуващата техника. Предизвикателството се отнася не само до производството на продукти, които са по-подвижни физически, но до продукти, които предоставят гъвкаво управление за повече свободно време и подкрепят креативния стремеж на потребителя.

Кандидатите ще трябва да вземат под внимание наследството на Electrolux. Проектите трябва да отразяват ценностите на скандинавския дизайн и да са природосъобразни, интуитивни и естетични.

Финалите ще бъдат през есента в Европа. Осем финалисти ще бъдат поканени да участват във финалите през есента на 2011 в европейски град, който предстои да бъде уточнен, за да представят своите проекти пред жури от експерти. Журито, когато присъжда първа, втора и трета награда ще оцени проектите, които се основават на интуитивен дизайн, иновация и нужди на потребителя.

Краен срок за получаване на проектите: 23:59 ч. на 1 май 2011, чрез регистрация на сайта на конкурса www.electrolux.com/designlab.

Уважаеми дами и господа,
НА ШЕСТНАДЕСЕТАТА ТРАДИЦИОННА ИЗЛОЖБА НА ХУДОЖНИЦИТЕ, живеещи и (или) работещи на територията на район „Изгрев“, и през 2011 г. ще имате възможност да покажете най-новите си творби пред широка аудитория.

Представяме на вашето внимание нейния СТАТУТ:

– **Организатор:** Район „Изгрев“ – Столична община, съвместно със Съюза на българските художници и Арт център „Алтера“;

– **Време и място:** 10 – 24 май 2011 г., откриване 18.00 ч., СТЦ „Интерпред“ – Арт център „Алтера“, бул. „Драган Цанков“ 36;

– **Цел:** Да представи творческите достижения на художниците от район „Изгрев“ в контекста на съвременното развитие на визуалните изкуства, както и тяхното стимулиране.

Присъжда се приз „Наградата на кмета“ в размер на 500 (петстотин) лева и две поощрителни награди по 300 (триста) лева: по една за изпълнение и за млад художник (до 40 години).

– **Мото:** „Отражения“

– **Условия за участие:** В изложбата могат да участват всички професионални художници, живеещи или работещи на територията на район „Изгрев“. Творбите да бъдат създадени през периода 2008-2011 г. и да не са показвани в досегашните традиционни изложби. Приемат се творби само на живи автори.

Всеки автор може да представи по 1 или 2 творби, които да бъдат подготвени (рамкирани) за подходящо аранжиране и окачване.

Цените на творбите се обявяват в български лева.

– С аранжирането на изложбата е ангажиран Арт център „Алтера“. Намесата на участници в подготовката на експозицията е недопустима.

– Журито на изложбата има право да предложи авторите за премиране.

– Предаването на творбите ще се извърши в Арт център „Алтера“ в СТЦ „Интерпред“ от 2 до 4 май включително от 11.00 до 18.30 часа. В едноседмичен срок след края на изложбата (т.е. от 25 до 31 май) участниците са длъжни да си вземат произведенията. След този срок Арт център „Алтера“ не носи отговорност за съхранението им.

ЗА КОНТАКТИ: 1. Район „Изгрев“, Бисера Илиева, тел. 970 10 63;

2. Арт център „Алтера“, Красимира Гугова, тел. 969 32 30;

факс: 969 32 31, 0888 408 599

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА ИЗЛОЖБА

„ЗЕМЯТА НА БОТЕВ“, ВРАЦА

Изложбата е посветена на 135-та годишнина от подвига на Христо Ботев и неговата чета.

1. Цели на изложбата:

Да стимулира интереса на българските художници към интерпретирането на Ботевите произведения и идеи и да даде възможности за изява на творци от цялата страна.

2. Организатори:

Община Враца, Съюз на българските художници, Представителство на СБХ-Враца.

3. Регламент:

В националната изложба могат да участват всички художници, които представят творби, създадени през 2009, 2010 и 2011 година и които не са участвали и награждавани в други изложби. Произведенията да са с тематика, отговаряща на името на изложбата.

3.1. Изложбата ще се проведе в четири раздела:

живопис, графика, скулптура и приложно изкуство.

3.2. Творците могат да участват с произведения, както следва:

- за живопис – до три творби;
- за графика – до пет творби;
- за скулптура – до три творби;
- приложно изкуство – до пет творби

3.3. Творбите трябва да бъдат предадени за журиране и експониране в Регионалния исторически музей Враца, отдел „Художествена галерия“ от 10 до 18 май 2011, като задължително се попълва приемо-предавателен протокол.

3.4. **Оценяване на творбите:** 19 и 20 май 2011 от жури, съставено от СБХ и Община Враца.

3.5. **Откриването на изложбата ще се състои на 26 май 2011** в Регионалния исторически музей, като часът на проявата ще бъде уточнен допълнително.

4. Награди:

Ще бъдат раздадени награди във всеки раздел.

Награден фонд – 4 (четири) хиляди лева.

Ще бъдат наградени само творби, отговарящи на темата на изложбата.

5. **Допълнителни условия:** Всички участници попълват декларация по образец, че приемат условията на изложбата. Творби, непотърсени един месец след приключване на изложбата, остават собственост на фонда на музея.

6. За допълнителна информация:

Христо Божков, Милен Иванчев – РИМ, Художествена галерия, тел.: 092/62 02 20;

Радосвета Крумова – Община Враца; тел.: 0888 88 99 23, 092/62 92 86;

Сектор „Култура“ – 092/62 64 58

**ПРОФИЛИ ЗА РАМКИ
ОТ ЛИПОВО ДЪРВО**

0898 548 902

ИЗЛОЖБА SUB, изложбена зала „Райко Алексиев“, 3 – 16 февруари 2011

Настоящата изложба SUB from Substories/„СУБ от Субсторис: Айрон“ представлява второ издание или в определена степен продължение на състоялата се през 2009 г. също в залите на галерия „Райко Алексиев“ в столицата изложба Substories. В случая участниците и организаторите на тази проява, чийто състав е частично променен в сравнение с първата, се насочват към съзнателно редуциране на основното мото „Субсторис“ до протото „Суб“, което, съчетано с умишлено огрубеното „англицизиране“ на желязо – „айрон“ (дума, нарочно изписана по този начин на български), придава особен привкус и насочва зрителя към търсената идейна и съдържателна „обогрениост“ на експозицията. Напоследък нерядко ставаме свидетели на недоодялани „побългарявания“, на неистово желание за еманципиране и какво ли не още все в този дух, свидетелстващи за комплекси, за пълно разколебаване на опорите на културната и националната ни самоидентичност. Автентичната артистична среда, както е нормално да се очаква, реагира на тези тенденции. В замисъла на „СУБ“ този момент, свидетелстващ за определена степен на осъзнаване и визуално артикулиране на проблема, заема водещо място.

Пред нас е една изложба, обединена от идеята за „разбутване“ на пластове, за провикване на артистичния жест, така да се каже, под и отвъд повърхнината на статуквото или на конвенциите на художествения живот. Става дума и за диференциране на подобни публични прояви от всичко онова, което носи печата на епигонството, на вторичното, на претенциозното и за търсене на нови възможности за концептуализиране на съвременните визуално-пластични изкуства. Тук авторите използват най-разнообразни форми, техники, медии и образни структури – от „традиционната“ картина до видеоинсталацията. И все пак, спояващото „вещество“ на експозицията е именно частицата „суб“ – изкуство, или по-точно артистични или „околоартистични“ публични жестове, насочени към разкриването на подмолното, неформалното, самодейното, непризнатото, субкултурното и т.н.

В изложбата участват както професионални, така и непрофесионални „автори“. Това също е част от идейната програма – в една леко „обърната“ оптика бихме могли да си спомним утопичната визия на Ленин, че в бъдещото общество дори готвачката ще може да бъде „творец“, както и тезата на Йозеф Бойс за креативните потенци на абсолютно всеки човек. Малко неочаквано стигаме и до днешното „дифузиране“ между света на изкуството и света на „неизкуството“. Този факт сякаш потвърждава споменатите виждания, но в определена степен всъщност на практика нивелира индивидуалните авторски позиции и в пластичен, и в ценностен смисъл. Тук обаче се намесва друг фактор – организацията на цялото, оформлението на пространството, смисловите и визуални „препратки“ меж-

Интериор от изложбата

ду участващите в изложбата опуси. Концептуалната рамка сякаш е извадена „пред скоби“.

Божидар Бояджиев представя своеобразен асамбляж (картини плюс предмети), ноещ характерното наименование BDSM. Това е аббревиатура, която се изгражда от следните съставки: BD (Bondage & Discipline – Връзване и Дисциплина), DS (Domination & Submission – Доминиране и Подчинение) и SM (Sadism & Masochism – Садизъм и Мазохизъм). Съдържащи всички достойнства на експресивния и виртуозен маниер на изграждане на живописния образ, който е в странен дисонанс с щампите на масовата култура (черно-бели реплики на 3D комикси със сцени между жени по време на Третия Райх), картините са изградени в монохромни тоналности, внушаващи усещането за „подземие“ (една от възможните метафори на „суб“). На отбелязания контраст се основава голяма част от въздействието на асамбляжа като цяло. Сочността на шриха и на мазката, на богатата и разнообразна фактура, от една страна, и „имперсоналният“, нарочно стереотипизиран облик на „героините“, от друга, залага „интригата“ при възприятието. Фигурите на жените са сякаш своеобразни визуализации на „подмолните“ пластове на човешкото подсъзнание и на скритите конфликти, съставляващи самата тъкън на нашето съществуване. Пластичният „нерв“ на картините произтича от експресивния характер на живописния знак, който свидетелства за „опасността“ установените норми на социално поведение всеки момент да бъдат взривени отвътре. Ако трябва да определяме, по подобие на литературни текстове, отделни ключови думи, това без съмнение са власт, насилие и еротика.

Още на входа на залата зрителят е посрещнат от видеоинсталацията на **Лазар Лютаков**, наречена „Споделен работен ден. Патология на труда“. Тя и регистрира, и „отмерва“ осемчасовия работен режим на галерия „Райко Алексиев“. В точно определен интервал от време монета от 1 ст. пада в празен стъклен съд, който постепенно, в течение на работния ден, се напълва със скъпоценния метал. Този процес на напълване на буркана се синхронизира със стойността на дневната „надница“ на пазителите. Тази колкото банална, толкова и необходима за нормалното протичане на ежедневието „виртуална“ икономическа „операция“ е онагледена по един остроумен и находчив начин.

Васил Абаджиев също представя видеоинсталация, озаглавена Fade out – термин от киното, който означава постепенно изчезване на кадъра и замиране на звука. Тук „ключовите думи“ са движение, време, хаос. Три екранни прожекции внушават представите и ориентират мисълта на зрителя към преходността и случайността на собственото ни битие – хаотичното движение по една улица; насекоми-еднодневки; изтляващи в пространството портретни снимки от миналото. Макар че, естествено, аналогите са лесно „читаеми“ и разпознаваеми, и в определен смисъл – до болка познати, визуалното им оформяне, както и финесът на поднасянето им съдържа скрити смисли и носи истинско интелектуално удоволствие.

Иван Абаджиев, от своя страна, представя видеото Sofia-North. „Сюжетът“ е построен върху гара „София-Север“. Тук можем, ако искаме да търсим аналогии, да си спомним за италианския неореализъм, за поетичния реализъм и т.н. Визуалният образ е „обвит“ от меланхолия и излъчва тиха поетична тъга. На фона на унили, убоги и олющени от природните фактори и от човешката немара калкани и безлични фасади, в мрачен и леко заснежен зимен ден, безцелно се мотаят полукриминализирани, маргинализирани персонажи – една действителност, която упорито отказва да видим и да приемем. Тук са сякаш скритите пластове на „колективното ни безсъзнателно“ (също „суб“).

Стела Борисова представя инсталация, озаглавена „200+ или Кой знае какво те чака в магазина“. Това е дървена пространствена решетка, на чиито лавици са разположени най-различни хетерогенни предмети, нещо като своеобразна „икономическа“ Менделеева таблица, която почти във „формулен“ вид представя цената и потребителската стойност на

тези стоки и ги съпоставя едни към други. Образното и предметното внушение на инсталацията в крайна сметка ни въвлеча в консумативния свят, в който живеем и от който сме неразделна част. Цитатите от „Капиталът“ на Карл Маркс, които в друг контекст биха могли да се възприемат и като „лява“ интелектуална мода, тук звучат на място и убедително.

Значителна част от пространството на залата запълват мотоциклетите, които изграждат своеобразната инсталация, наречена „Айрон“ на **Валентин Балабанов-Били**. Той не е професионален художник. Нещо повече – в случая имаме „интервенция“ на съзнателно търсеното властно присъствие на овехтелите машини спрямо контекста на изложбата. Представени са тринадесет мотоциклета и мотопеда от ерата на соцпроизводството заедно с „гордостта“ на социалистическата индустрия „Балкан 250“, произвеждан в Ловеч от 1957 до 1971 г. Тук става дума за много своеобразен и оригинален вариант на своего рода „социална пластика“ (нека отново си спомним за Бойс). Интерпретирането на тази своеобразна „пластика“ в контекста на изложбата (комплексите на „родното“, подражателните модели, „догонването“ на Запада и т.н.) представлява концептуалният нерв на инсталацията.

Емил Желязков единствен показва картини, посветени на вече двегодишния му син Андрей, които са продължение на неговото участие в предишната изложба. Домашният „прасчо“ и кафявата мечка са интерпретирани като картинни образи, аналогични на плюшените „герои“ от детски литературни истории.

Инсталацията на **Орлин Неделчев** се изгражда от флекс, разклонител и командно табло. Предупредителният надпис: „Внимание! Да не се играе с машината повече от 4 секунди!“ поставя зрителя нащрек и проблематизира още от самото начало интерактивния момент във възприятието.

Занимателни, интересни, вълнуващи и същевременно интригуващи са историите на **Петя Димитрова**, свързани с невероятните житейски метаморфози и обрати на певицата Кети. Във видео Blue card for Keti тя разказва, под формата на интервю-разговор, своята одисея като емигрант, проблемите на емигрантите като цяло. Документалните материали, съпътстващи монолога на героинята, подробно и нагледно допълват и доизясняват политическия и социалния фон, на който се разгрънаха процесите на демократизация, настъпили у нас и в Европа в началото на 90-те г.

Георги Пасев представя интерактивна творба, наречена „Фикция“, в която разглежда съотношението „материя – възприятие“. Пластичната материя, така да се каже, е на границата на собствената си „дематериализация“, но от значение е най-вече менталният образ, промените в съзнанието.

Алекс Манолов, естествено абсолютно неизвестен, е все още в детска възраст. Той е въведен в проекта от **Валентина Иванчева**, която остава „зад кадър“. Заобикалящият свят, компютърните игри, анимацията, телевизията и цялата, често агресивна визуална среда, в която расте съвременното дете, определя своеобразието на неговите рисунки. Пред нас е един невероятен, необясним образен свят, отразяващ енигмата, парадоксите на детското съзнание в ерата на глобализацията и на интернет. Това също е „суб“ – само че този път, така да се каже, на ниво „онтогенезис“. Количина от нас си дават сметка за идентичностите на нашето собствено „Аз“, за съотношенията между детето и възрастния, за „незамътненото“ (възможно ли е?) съзнание и наслаждането върху му на нормите и социалните стереотипи?

Това са само малка част от впечатленията, емоциите и размислите, които поражда съдържателната изложба „СУБ“. В София не са много художествените и артистичните събития от подобен род. Ще очакваме с интерес и следващите й издания.

Чавдар Попов

ИЗЛОЖБА „ПРИКАЗКА“ С ИЛЮСТРАЦИИ

НА НИКОЛАЙ СТОЯНОВ, етаж 3, ул. „Шипка“ 6, 18 февруари – 9 март 2011

Изложбата на Николай Стоянов показва част от голямото му творчество, сред което попадат илюстрациите, правени за едно от големите японски издателства „Гакен“ в Токио. Сред литературните източници бяха: „Лъжливото козле“ – българска народна приказка (1974), „Момче и вятър“ – българска народна приказка (1975), „Нарисуваното човече“ – авторски текст (1977), „Дървеният палячо“ – авторски текст (1978), „Балониада“ – авторски текст (1979), „Бременските музиканти“ – приказка от Братя Грим (1980), „Щурецът“ – авторски текст (2008). Известен сред колегите си като чичо Коко, художникът съществуваше в един ореол от доброта и остроумие и бе изградил собствен стил и иконография, познати на публиката – от малки до големи. С тази изложба той показва, че е майстор на типажа и настроението, на цвета и на книжното тяло, че умее да създава оригинални връзки между текст и изображение. Той е от авторите, които години наред постоянно и последователно работят с оригинален език за българското книгоиздаване. Ще го запомним с илюстрациите му за популярни детски книжки като „Български народни приказки“, „Приказки от Братя Грим“; за стихотворения, приказки и разкази от Дора Габе, Ангел Каралийчев, Асен Босев, Михаил Лъкатник, Цветан Ангелов, с работата му за в. „Септемвриче“ и сп. „Славейче“. Произведенията на Н. Стоянов притежават дълбоко духовно излъчване и чистота и печелеха признание не само у нас, но и в световноизвестни издателства. Участията му в многобройни престижни прояви бяха номинирани с редица отличия: на Националните изложби на българската илюстрация; Биеналето за илюстрация в Братислава; изложбите към Международния панаир на книгата в Болоня, Италия и др.

Художникът често пишеше и текстовете към своите илюстрации. Подобно рядко срещано съчетание го постави на едно автономно и неподражаемо място в нашата култура.

Няколко дни след откриване на изложбата Николай Стоянов напусна този свят, оставяйки го за неговите почитатели по-красив и благороден, по-смислен и поетичен, именно чрез изкуството.

Николай Стоянов – „Бременските музиканти“

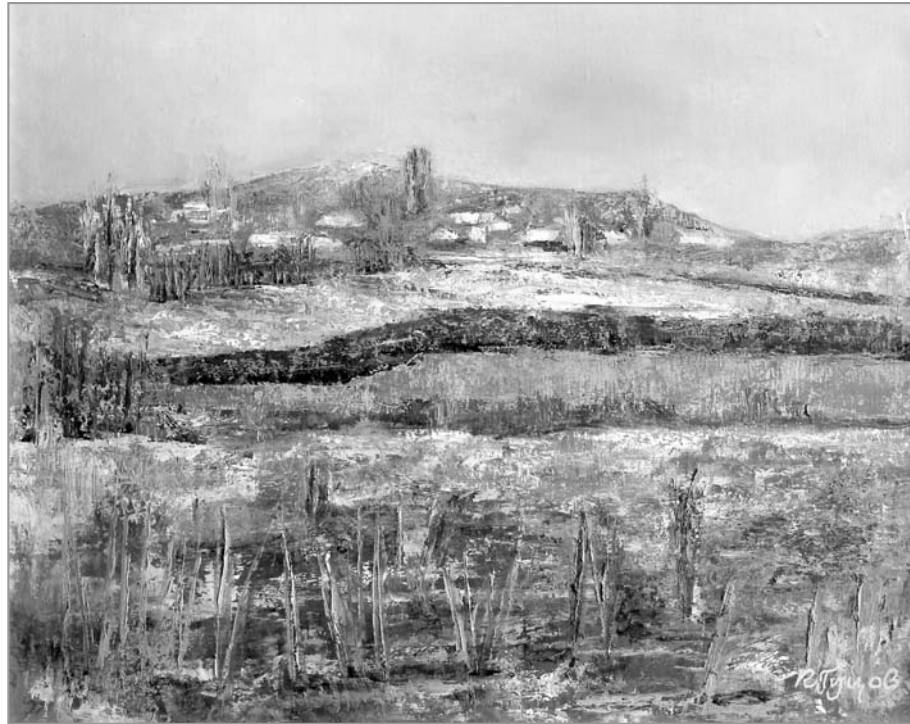
ИЗЛОЖБА-ЖИВОПИС – КИРИЛ ГУЦОВ

етаж 4, ул. „Шипка“ 6, 4 – 20 февруари 2011

В писмо до своя кореспондентка Флобер пише: „Животът е нещо толкова грозно, че единственият начин да го понесаме е да го избягваме. И това става като живеем в Изкуството, в непрекъснатото търсене на Истината, изразена чрез Прекрасното.“

В духа на този цитат можем чистосърдечно да приемем, че за художника Кирил Гуцов живописата е алтернативата на съществуването. Дали животът му без Изкуството щеше да е грозен и непоносим? Предвид качествените резултати в неговото творчество не виждам смисъл да търсим отговора на този въпрос. От картините в изложбата разбираме, че създателят им притежава таланта да вижда Красотата и в най-обикновените неща, че умее да намира Истината в тяхната простота и владее способността да ни внушава. Това не е ли достатъчно?!

Един мой учител твърдеше, че който е добър в една област, би могъл да бъде също толкова добър във всяка друга. Може би е така. Вероятно всеки изкушен от художественото творчество в определени моменти по своя път е стигал до усещането за пълнота и извисеност. Този съзнателен или несъзнателен полет към висините крие и своите рискове за успешността на приземяването и от сблъсък с реалния живот. Творецът често е жертва на напрежението, пораждащо от трагичното противоречие между своята гениалност и прак-

Кирил Гуцов – „Зима“

тичност. Парадоксално е, но опитите за баланс и постигане на житейско щастие понякога, за жалост, са за сметка на пълноценното реализиране на таланта. Всеки от нас, художниците, е летял с крилетата на високия идеал и се е изправял срещу предизвикателствата на битието и оцеляването. Всеки от нас е правил своите компромиси и в името на изкуството, и в името на живота, и добре знае цената.

Не мога да кажа дали да си художник е професия, призвание, мисия или... Знам само, че е личен избор, свобода и отговорност. За този избор няма на кого да се сърдим и кого да виним. Никой не ни е длъжен, ако не срещнем разбирателство. Единственият „коз“ е това, което правим. Защо го казвам? Защото тук в момента са заедно авторът, близките, приятелите и почитателите му. Такива мигове са редки, важни и необходими. Нека се възползваме от тях и се опитаме да осъзнаем изключителната стойност на неща, които в забързаното ежедневие не забелязваме, пропускаме и не ценим. Ако радостта на художника да създава красота достави удоволствие и бъде споделена, това не стига ли за изглаждане на противоречията? Дори и да не е така, проблемът си остава за онези, които не могат или не желаят да разберат. Художникът си има своя свят.

Живописецът Гуцов е откровен реалист – реалист в увлечението си към натурата и нейните състояния и откровен в отношението си към нея. Честен в познанието и пряк в интерпретацията. Почтен в уменията си без натрапчивост да ангажира вниманието на зрителя. Директен и открит е в намеренията и постиженията. Подходът – прост и чист. В платната няма излишни демонстрации на виртуозност и опити за лесно харесване чрез евтини и самоцелни ефекти. С премерени средства и овладяна емоция е постигната рафинирана поетичност. Чисти са художествените резултати, ясни посланията.

Сега се намираме в света на Кирил Гуцов. Нека разберем неговата истина и видим света с неговите очи, да отправим взор в далечните хоризонти, да полетим над откритите пространства, да се потопим в топлината на багрите, да се окъпем в светлината на пейзажите! Сега имаме този шанс.

Любен Генов

С КАКВО МЕ СПЕЧЕЛИ КИРИЛ ГУЦОВ?

1. С това, че ме предизвика да разсъждавам за мястото на художника в обществото.
2. С това, че неговото общество е най-вече от Бяла Слатина, където години наред той утвърждава понятието художник.
3. С това, че този художник за пръв път на сериозна възраст прави изложба в София.
4. С това, че дори идването му в София е своеобразен подвиг и предизвикателство към екзистенциалното.
5. С това, че неговата изложба привлече културния елит на Бяла Слатина и му помогна да забрави екзистенциалните си проблеми.
6. С това, че показва своите непретенциозни работи с високо човешко достойнство.
7. С това, че достойнствата на неговата живопис се състоят в откровението да вижда реалността в цвят и форма.
8. С това, че точно такива хора защитават правото на художника да съществува и да създава около себе си кръг от ценители.
9. С това, че неговите ценители са научени от самия него да бъдат толерантни и разбиращи.
10. С това, че със съществуването си той оправдава съществуването на художничката ни общност.
11. И още много, много причини, които ме предизвикват да гледам назад и напред и най-вече да преценявам дали бих бил толкова издръжлив и достоен на негово място.

Димитър Грозданов

ЗА ВАЛЕНТИН СТАРЧЕВ

изложбена зала „Райко Алексиев“, 18 февруари – 6 март

Преди броени дни завърши поредната изложба на един от най-известните наши скулптори Валентин Старчев.

На не много художници Господ предопределя вълнуващи в творчески план зрели години. Способността да изненадваш почитателите си (а защо не – и неприятелите си?) е наистина голям дар...

Скулптура на страстта или страст към скулптурата? Този риторичен въпрос би могъл да изчерпи всякакъв анализ, защото е най-прекия път към разбирането на неговата пластика. В някакъв смисъл моите думи са наистина позакъснели, тъй като изложбата вече е минало, макар и скорошно. Но голямото предимство за автора е, че новата му колекция оставя дълбока следа. Аз самата пиша по спомен сега, но не ми е особено трудно. Пред очите ми е едно цялостно изживяване – над подробностите и над конкретиката.

Изложбата беше събитие.

Галерия „Райко Алексиев“ бе преобразена. И формално, и смислово. В тъмното пространство с матови, графитени стени и с насочено навътре осветление, досущ като театрални прожектори, пластиките живееха в собствен свят или по-точно – като на сцена. Сцена на обикновения човешки живот, но без декор и без миманс. Само главни герои. Главни герои, които обаче не играят роли. Носители на изконни човешки чувства. Самодостатъчни във възхода си, издигащи интимността до вечен порив, преживяващи падението си с умерен патос. Герои със стаено достойнство, но и с мощно изразени състояния.

Валентин Старчев – „Екстаз“

Вече няколко пъти пиша по нещичко за Валентин Старчев и хем ми се иска да повторя нещо – заради натрупванията и диалектиката, хем се опитвам да погледна под нов ъгъл на творчеството му – както, експериментирайки, прави той. За едни по-стари пластики в ателието му бях казала: „... Огромни, бели, гипсови фигури може би скоро ще заблестят в бронз. (Всъщност никога няма да „заблестят“ благодарение на безупречния вкус на автора си.)“ Сега, не знам защо, но си представям последните му творби в камък. Те са силни, динамични, едро моделирани, като някакви живи природни форми. Монументална скулптура, невлияеща се от размера.

Внушителните, едри обеми са богати, изразителни и живи. Движението е силно, повърхностите са пипнати от ръката на истински майстор. Цялата форма просто трепти... Не знам дали и как се запазва истинската, непреднамерена вибрация при леене (да, знам, че не е невъзможно). Но все пак си ги представям в камък – докоснати лично от ръката му, дай Боже!

На места грубите повърхности преминават в по-изчистени и гладки плоскости, създавайки неподражаема игра на събиращи се и раздалечаващи се пространствени структури... игри за напреднали.

Мисля, че тази изложба на В. Старчев е по-драматична, по-обобщена и по-изведена като общо внушение от останалите. За мен поне тя съдържа (не мога да се отърва от сегашното време, защо ли?) в най-голяма степен понятието „вечност“. Имам предвид не само това, че е стъпила много сигурно в територията на нашата, а и на европейската модерна класика. По-скоро в нея прозира една овладяна драматична чувствителност, а така също прави трайни естетически и духовни изводи, които са най-близко до неясното понятие „мъдрост“. Усещаш на най-дълбоко ниво, че скулпторът е постигнал някаква особена вътрешна хармония. Умиротворена страст, може би е това...

Дали става дума за бурна емоция в общоприетия смисъл на думата, до романтика на ежедневието или пък до смела (заради многобройните аналози) интерпретация на библейската история за Каин и Авел, разбираш, че си в досег с артист *par excellence*, който отдавна е спрял да се интересува от дребните суети, краснописа на моделирането и показната ефектност. Ще пощадя и него, и вас от клишетото за излъчваща се собствена светлина, за професионализъм, хуманност и т. н. Важното е, че лаконичните и ясни в пластически смисъл обеми – лабиринти носят нещо доста по-голямо и смислено от обикновена радост за околото. Те са пластически израз на една душевност.

Ненапразно на много места по света работите на Валентин Старчев са намерили заслужено убежище и ще бъдат горди свидетели на променящите се времена.

Напоследък често се опитвам да разбера защо новото изкуство е такова, каквото е. И един от отговорите ми е, че хората вече не са цялостни... те са силно разпокъсани... някакви същества на парчета, което не означава - личности. Авторската позиция се превръща в доста неясно опипване на чужди вкусове и криволичене по чужди пътеки, често водещи до задънена улица. Съответно посланията се размиват във фрагментарни изводи и недостигащи до публиката си маловажни експерименти. Казвам всичко това, защото в изложбата на Валентин Старчев (може би съм леко носталгична), но изпитвах усещане за праволинейност, за превърнатата в художнически жест интелигентност и дълбочина. Усещане за стабилност в развитие. За убежище, за място без компромиси, за сериозност без дидактичност – все неща, които ме вълнуват особено.

Способността да превръщаш чувствата си в изкуство е присъща само на големите художници – тези, които могат да съединят емоционалност и аналитичност, деликатност и сила и да не губят тръпката Валентин Старчев...

Десислава Минчева

ЮБИЛЕЙНА ИЗЛОЖБА ЛЮДМИЛА ДАМЯНОВА

и АНАСТАСИЯ ГЮКОВА, ул. „Шипка“ 6, етаж 2, 23 февруари – 9 март 2011

Творческият живот на Анастасия и Людмила е успореден и всяка със своите търсения намира себе си в другата. Говоря за тези две представителки на българската художествена култура по малко име, не защото ми липсва уважение, а защото виждам в тези зрели авторки неугасващия дух на момичетата от художествената гимназия, които са играли в двора на училището, по-възрастните помнят, че първата сграда беше точно тук, на това място, където се намира в момента Съюзът на художниците.

Когато разгледах прекрасно наредената от колегата Георги Тошев – Бени изложба, защото това е майсторство, което не всеки изкуствовед притежава, слязох в кафенето и си поръчах много сладко кафе и така както в „Безкраен празник“ на Хемингвей написах първото нещо, което ми дойде наум за съвместната изложба на Людмила и Анастасия. Това са словосъчетания, които са излезли от моята лексика на изкуствовед и са дълбоко непорисъщи на изразяването на съвременното комерсиално общество. Написах импулсивно какви са те за мен като автори и като творчество. Като изброявам, първото е служене на изкуството, добродетелност, пиетет към учителя, скромност, чистота, хармония със себе си, с природата и с изкуството, безизкусно приятелство, самоотверженост в комерсиалния и жесток свят на конюнктурата, в която живеем. Когато споменавам за пиетет към учителите, малцина от нас знаят, че Анастасия Гюкова взема самолета, минава през океана и вижда своя професор Любомир Далчев на другия край на света, на другия континент, за последно. Нещо, което ние, ръководителите на националната култура не можахме да направим. Кой ученик днес прави това за своя учител? Анастасия и Людмила, която пък е ученичка на друго голямо име в българската монументална стенопис Гочо Богданов, всъщност са разпънати от невероятния си монументален по характер и като мащаб талант. Малките пластики на Анастасия, нейните невероятни експерименти с тази рибя кост звучат фантастично като образи от други светове и всъщност са монументални творби. Вижда се, че живописните произведения, дори изящните акварели, както и акварелите върху коприната на Людмила са също монументални.

Чудно е в този свят, който обитаваме и в който се сблъскваме непрекъснато с една неправомерна, бих казала груба конкуренция, в която изгубихме усета и лексиката на езика, да не говорим, че сме я изгубили по причина на това, че нравствените ни стимули и жалони в живота се деформираха и срутиха. Изложбата на тези две прекрасни художнички ни връща без носталгия в онова добродетелно време, когато художникът рисуваше, за да се препитава, но едновременно с това изкуството за него беше мисия в живота и начин на съществуване. Правенето

„Мълчалива форма“

на изкуство е начин на живот. Ето Ани Владимирова, колега от Галерията за чуждестранно изкуство, ми каза (тя отблизко познава Людмила): „Всичко, до което се докосне Людмила, дори и най-баналното и битовото се превръщат в изкуство.“ Това умение, този божи дар, който е култивиран и съхранен в настоящия, доста труден и компромисен живот. Това нещо е ценност, за която им благодарят не само от гледната точка на професионалист изкуствовед, а и като човек, благодарят им, че ни припомниха, че човек може безрезервно да обича изкуството и да му служи.

Бисера Йосифова

CORPO EX/POSTO ИЛИ ЗА БЪДЕЩЕТО НА ГРАФИКАТА

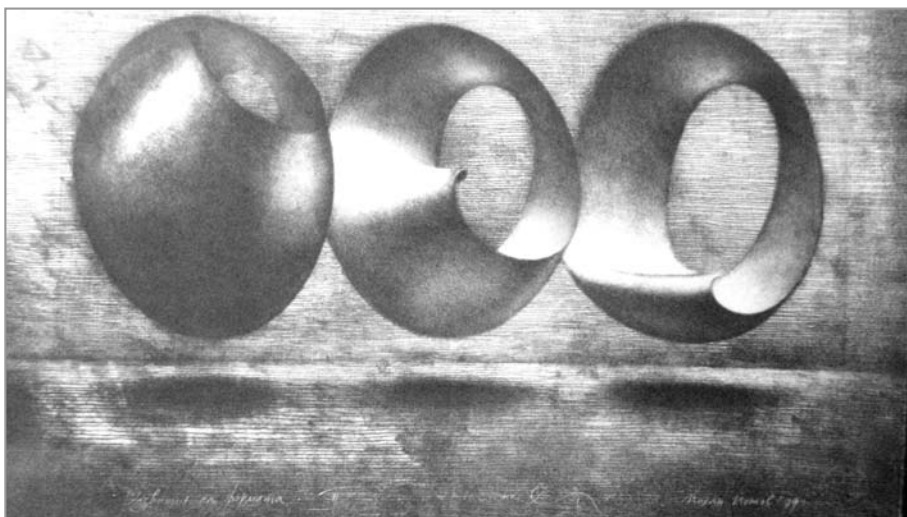
галерия „Академия“

Една от най-старите академии за изящни изкуства в Европа е Венецианската – съществува от 1750 г. и е известна с изключително богатия си графичен фонд. В момента академията усвоява на финален етап огромния архив на Асоциацията на венецианските гравьори. При създаването ѝ в средата на XVIII век известната тогава под името „Академия Венера“ съсредоточила усилията си за събиране на огромен графичен архив, основно чрез уникални дарения, завещания и големи покупки. Около 1890 г. се отделят образователният институт и галерията, в която остават за съхранение, както всички знаем, шедьоври в областта на живописа, рисунката и графиката. Днес Венецианската академия е международно утвърден съвременен и модерен център за преподаване и демонстриране както на стари, така и на модерни техники на графичното изкуство, които не само не отричат намесата на компютърната дигитализация в ръчното гравьорско изкуство, но и ги използват по елегантен и оригинален начин.

Младият български график Васил Колев, възпитаник на софийската и венецианската академия, е инициатор на мобилната изложба *Corpo ex/posto* с творби на български и италиански студенти и преподаватели по графика. Експозицията беше показана миналата година в Сан Феличе и Венеция, а след това беше подредена от 1 до 15 февруари в галерия „Академия“. Представени бяха съвременни интерпретации и експерименти в областта на класическите техники на високия и дълбокия печат, литографията и ситопечат. Сред авторите са утвърдените Димо Колибаров, Емануела Ковач и Петър Милев, както и младите Васил Ангелов, Горан Тричковски и Зоран Мише, чиито фигуративни творби бяха акценти в приключилото в края на 2010 г. Международно триенале на графиката в СБХ. Целта на събитието, както кураторът на българското участие Васил Колев казва, е „да се опознаят и взаимно да се провокират младите автори, някои от които все още следват, а други наскоро са поели по своя самостоятелен творчески път“. За професор Алберто Балети, куратор на италианската част от проекта и автор на метафората в заглавието, превеждащо се приблизително като „форматирано тяло“, идеята е най-вече да се покажат новаторските техники в съвременната графика. Разбира се, мисията на проекта е да се развият контактите между двете академии и така да се улесни естетическият диалог между младите графици и подобни събития да станат по-честа практика у нас.

Патриция Николова: Каква е символиката в заглавието на изложбата и каква е разликата между понятията „*corpo ex/posto*“ и „*il ri-corpo*“, което употребявате в изследването си „Любовта на графичния шрих към невъзможната емулация на реалното телесно: „*il ri-corpo*“ (форматирано тяло)“?

Алберто Балети: Понятието „*ri-corpo*“ събужда различни асоциации. За първи път е въведено през 90-те години на миналия век от Джефри Дейч, който организира изложба, озаглавена „*Post-Human*“. Там се формулира теорията за заменяемостта на тялото в съв-

Йохан Йотов

ременното изкуство (включително и в дигиталните изкуства) и понятието „gi-sogro“. В нашия случай „gi-sogro“ означава, че артистите, метафорично казано, си връщат тялото като основен обект на изобразяване в изкуството и конкретно в графиката. Освен това, дори и да не присъства буквално в графиките, тялото винаги косвено присъства. От друга страна, в типографията размерът на знака (или „тялото“ на шрифта) на италиански се нарича „sogro“. Освен това в Гутенберговото време на една и съща дъска са били изписвани буквите и са били гравирани изображенията. В този смисъл играта с думи и метафората в гравийето на нашата изложба съвсем не е случайна.

Патриция Николова: Как се случи партньорството между двете академии и какви ще бъдат параметрите на проекта в най-близко бъдеще?

Алберто Балети: Основната причина за организиране на този проект е нашият личен контакт с графика Васил Колев, който завърши Венецианската академия за изящно изкуство, където аз преподавам. Васил беше сред най-добрите студенти, специализирали графика при нас, и когато той се върна в София като асистент, контактите ни продължиха. Идеята за обмен на кадри и студенти, както и за обща пътуваща графична експозиция дойде съвсем естествено. Има и малка предистория. От няколко години аз организирам станалата вече традиционна изложба с графика в Лаго ди Гарда (това симпатично градче се намира край езерото Гарда в Северна Италия между Верона и Милано), където живея. Преди 2 години там основахме музей с постоянна графична експозиция. Така че още в самото начало стъпихме върху това събитие като основа за бъдещия ни проект, а след това вече осъществихме контакта между двете академии.

Патриция Николова: Каква е Вашата мотивация да продължи развитието на проекта?

Васил Колев: Както Алберто Балети току-що каза, най-важната мотивация е свързана с историята на взаимното ни сътрудничество - съвсем естествено е да се развият по този начин, след като вече е имало ползотворен контакт. Личната ми мотивация се състои по-скоро в желанието да предоставя възможност на студентите и преподавателите в Софийс-

ката академия да осъществят този обмен, който на практика обогатява и двете академии. Част от причините да успеем е взаимното ни разбирателство с Алберто Балети.

Алберто Балети: Първият момент е техническият – наблюдава се много по-детайлно развитието на рисунката, линията, знака и т. н. На второ място е важно да се обогатява развитието на учебния процес. Идеята не е проектът да има строго академичен характер, а по-скоро да се покажат пресечните точки между художествените идеи на студентите и на техните преподаватели. Да не забравяме, че много от нещата са направени специално за тази изложба, която обаче не е тематична. Идеята на изложбата е да се демонстрират различни тенденции и посоки в съвременната графика, надграждания на традиционните техники със съвременни интерпретации и експерименти.

Васил Колев: Именно. Не сме поставяли строги рамки, защото искахме да покажем тенденциите в модерната графика днес. Посоките са напълно различни. Това, което все пак обединява авторите, е, че всички стъпват върху традиционни графични техники (разбира се, има и няколко авторски експеримента), които се преподават и в двете академии.

Патриция Николова: Предвиждате ли осъществяването на други подобни изложби, съпроводени с паралелна програма от лекционни курсове, ателиета и уъркшопове?

Алберто Балети: Това са част от идеите, които ще се реализират в най-близко бъдеще. Подготовката на изложбата „Sogro ex/posto“ ни отне две години, но ще се опитаме да се справим по-бързо с подготовката на следващите проекти. Обмисляме контактите си с академичните общности в Антверпен, Белград и Истанбул, където има прекрасен музей на графичното изкуство. Много съм въодушевен от разширяването на проекта в посока към Балканите, особено София и Истанбул, където традицията и експериментът са се развили по много интересен начин. Наскоро бях във Виетнам, където наблюдавах много впечатляващи процеси в развитието на тяхното графично изкуство. Там се родиха други идеи и намерения за съвместни графични експозиции, надявам се да успеем да ги реализираме.

Патриция Николова: Къде са допирните точки между графичните школи на Италия и България? И какви са разликите между тях?

Алберто Балети: Направи ми силно впечатление, че всички мои колеги, които видяха изложбата, коментираха високото технологично ниво на участващите творби от България, което за графиката е много важно. Доста по-трудно е да се коментира поетиката и тематиката на представените произведения, тъй като повечето от тях бяха абстрактни. Италианската група е доминирана от влиянията на проф. Джузепе Фантинато и проф. Диана Ферара (възпитаници на венецианската школа), която е дългогодишен ръководител на представената в изложбата катедра. От по-младите автори бих отличил Джузепе Виголо, който смесва графичните техники с фотография, видео и инсталации, както и Елена Молена, която отскоро преподава живопис в една частна академия във Верона, но е силно повлияна от стила на Фантинато. При нас традицията е по-наративна, карнавалното начало е важно, за разлика от традицията на образите от цирка, характерна за школите в Източна Европа (не съм сигурен дали навсякъде е така, но поне аз съм го приел за важна характеристика). Ако можем да обобщим тенденциите, ще трябва да говорим основно за техническия спектър. Струва ми се, че италианските автори се заиграват с различните техники повече, отколкото българските художници, които са по-строги в изпълненията си. Въпреки че в Софийската академия забелязах няколко студентски работи, които носят духа на италианските автори. В това отношение много ми харесаха графиките на Зоран Мише.

Патриция Николова: Той е отличен македонски автор, завършил е графика в София.

Алберто Балети: Графиката на Радослав Генов също много ме очарова, тъй като представя три поколения български графици (баща, син и внук) в една и съща творба. Според мен трябва да се задълбочи работата със студентите и в двете академии по посока на

индивидуалния знак и символ като основен белег в графичните им произведения. Аз много вярвам в изкуството на графиката именно поради факта, че е натоварено със силен личностен белег чрез енергията на знака. Лично аз приемам творческия акт като работа върху себе си, върху собствената ми личност, пречупвайки обективния свят през символите на субективния. Най-близко е до музиката и до състоянието на музициране.

Патриция Николова: До каква степен обучението на студентите във Венецианската академия по изящни изкуства включва дигиталните технологии и интернет?

Алберто Балети: До голяма степен. Това образование помага на младите автори да правят нетрадиционни неща. Наскоро специализирах в един интересен курс - проектиране и възпроизвеждане на визуални изкуства. Оказва се, че в епохата на интернет графиката е изключително модерно изкуство. Офортът и високият печат днес са стари техники, но навремето са били свърхмодерни, нещо като телевизията на 16 век. Рафаело не би бил Рафаело, ако не беше Раймонди, който ги е гравирал, след което тези печати са стигнали до Германия, където графичите са имитирали италианската школа.

В конкурса „Архитект на година“ СЪВРЕМИЕТО НИ СЕ НУЖДАЕ ОТ АРХИТЕКТУРАТА КАТО ИЗКУСТВО.

През годините преди икономическата криза урбанистичната ни среда се изпълни с архитектурни масиви, смущаващи с неестетичните си силуети. Възможностите за създаване на стойностна художествена образност очевидно бяха загърбени. Налагаха се проекти, чрез чиято реализация се демонстрираше главно материално богатство и обществена престижност. За мнозина беше учудващо, че голяма част от „баровските“ затворени комплекси се извисяват в градско пространство, лишено от елементарна инфраструктура. За обитаващия ги бизнес елит обаче, за който е характерна високопроходимата мобилност, това не е смущаващо. Важното е дори в битов план да се изкарва максимална икономическа изгода – без завършена инфраструктура няма акт 16 за завършено жилище, а следователно не се плащат данъци за сграда и за битови отпадъци. Десетки са подобните планови ситуации днес в големите градове.

Все пак нека да не забравяме, че освен средство за афиширане на богатството, мащабното струпване на бетон, стъкло и желязо не е архитектура, а архитектурата е вид визуално-пластическо изкуство, което има своята история, но и адекватно съвременно развитие. Слава Богу, благодарение на творческите усилия на талантливите ни проектантите такъв процес може да се открие и у нас дори във време на толкова тежка икономическа криза.

Националният седмичник на българските архитекти „Арх и арт форум“ организира за шестнадесета поредна година конкурса „Архитект на годината“. В него участваха само реализации, изпълнени през последните две години. Експозицията с проекти и фотоси на 28 архитектурни обекта бе разположена в партнерната зала на Централния дом на архитекта в столицата, на улица „Кракра“ 11. Радостното е, че на това място има възможност да се открие архитектурната форма не само като скъп бизнес, а и с характерните и естетически компоненти на изкуство. Могат да се видят проекти и реализации на жилищни сгради, хотели, офиси и паркови площи. Представени бяха както реставрации на средновековни храмове, така и интересни архитектурни ракурси на ново храмово строителство.

Журито с председател проф. д-р арх. Николай Тулешков определи пет номинации от цялата страна. За трети път беше определена номинация за съхранено архитектурно наследство. С нея бе отличен проектът за епископска базилика в Сандански на архитект

Юлий Фърков. Носителят на наградата „Архитект на годината 2010“ стана архитект Пламен Нанов за проекта Аутлет център в София. Отличеният автор получи пластична творба, дело на скулптора Борис Андреев-Реджо. Само ще добавим, че първият лауреат на тази награда е проф. архитект Борис Камиларов, спечелил конкурса през 1995 г.

Изложбата ни убеди, че истински стойностното архитектурно изкуство съществува и в нашето съвремие и е недвусмислено свидетелство за това колко много обществената ни среда се нуждае от него.

Йонко БОНОВ

СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ МЕСЕЦ АПРИЛ 2011 ГОДИНА, УЛ. „ШИПКА“ 6

Емануил Попгенчев (1942-2010) – етаж 1, 5 – 25 април 2011, откриване 18 ч.

Изложба на наградените автори на Биеналето на илюстрацията, Братислава,
съвместно с Българския информационен център в Братислава
етаж 3, 6 – 28 април 2011, откриване 18 ч.

Изложба на Василка Монева, етаж 2, 7 – 27 април 2011, откриване 18 ч.

„Поглед към скулптурата на създателя“ изложба на Никола Диков
етаж 4, 19 април – 8 май 2011, откриване 18 ч.

„Кутии за сънища“ – куратор Николай Маринов, етаж 1, 29 април – 10 май 2011,
откриване 18 ч.

ГАЛЕРИЯ-КНИЖАРНИЦА СОФИЯ ПРЕС, УЛ. „СЛАВЯНСКА“ 29
Изложба на Сузана Вакербауер и Лиана Димитрова, 11 – 21 април 2011,
откриване 18 ч.

ИЗЛОЖБЕНА ЗАЛА „РАЙКО АЛЕКСИЕВ“, УЛ. „РАКОВСКИ“ 125
„Архитектура+екология – произведено в Германия“ – съвместно с Гьоте институт
откриване 6 април, 18.30 ч.

АРТ ГАЛЕРИЯ НДК

„Текстилни реплики“, откриване 1 април, 18 ч.

СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ месец май 2011 година, ул. „Шипка“ 6

Изложба на Художествена галерия „Димитър Добрович“ – Сливен
етаж 2, 4 – 11 май 2011, откриване 18 ч.

Спартак Паскалевски, етаж 4, 11 – 30 май 2011, откриване 18 ч.

Национален конкурс за млади художници и критици на фондация
„Св. Св. Кирил и Методий“
етаж 1, 2, 3, 20 май – 11 юни 2011, откриване 18 ч.

ГАЛЕРИЯ-КНИЖАРНИЦА СОФИЯ ПРЕС, УЛ. „СЛАВЯНСКА“ 29
Изложба на Христо Харалампиев, 3 – 20 май 2011, откриване 18 ч.

Мария Щраке, 23 – 31 май 2011, откриване 18 ч.

ИЗЛОЖБЕНА ЗАЛА „РАЙКО АЛЕКСИЕВ“, УЛ. „РАКОВСКИ“ 125
„Приказки“ – изложба на Милко Божков, откриване 3 май, 18 ч.

Десислава Минчева и Долорес Дилова, вернисаж 18 май, 18 – 20 ч.

СЕКЦИЯ „13“

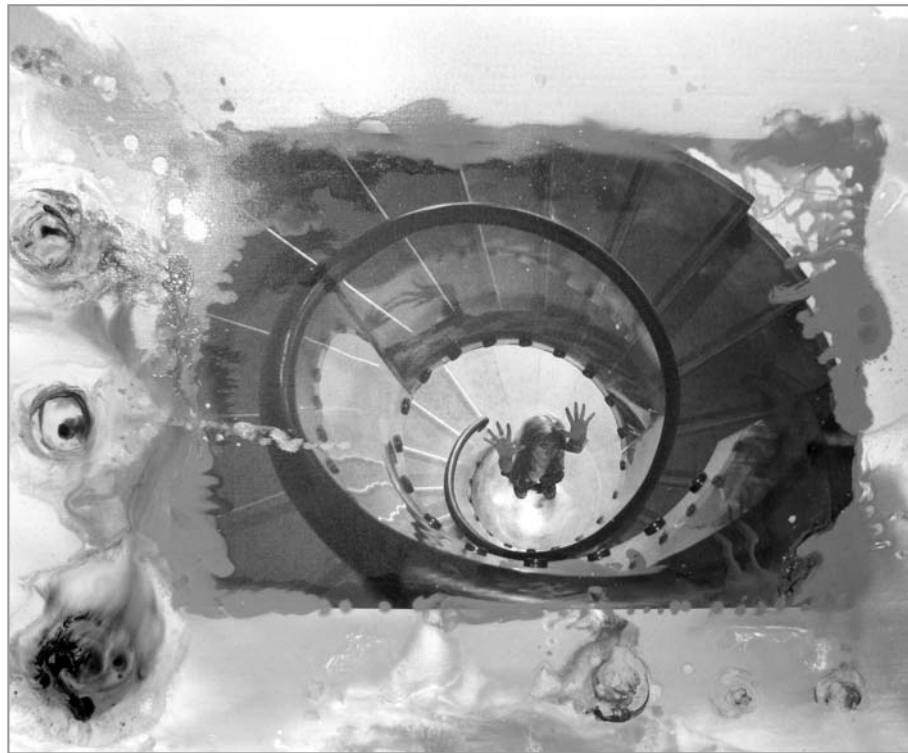
На 16 март се откри годишната изложба на секция „13“ в галерията на „Шипка“ 6. Представиха работи над 50 автори с над сто творби.

Провокативна и дискуссионна, експозицията постави на преден план същностни въпроси за съвременното изкуство. Събитието бе открито с концерт на група „Въртоглавия“ (Иван Костолов, Владимир Дао и Ивайло Стоянов) и на Дойчин Русев.

По този повод публикуваме част от есето с подзаглавие „Изкуството изобщо не ме интересува“ на Ромил Калинов, един от участниците в изложбата:

„На границата на два различни свята се вижда смисълът на думата опиянение. Той е съставен от вечната илюзия, движеща живота на човека и сглобяваща желанията му.

Инсталациите – картини ме карат да изведа правилото, че където е уютно е Рай, без да си в Рай. Щастие то се състои в това, че на човек нищо не му принадлежи. Необяснимият възторг се състои в това, че нищо не е собственост, освен нематериалното, създадено или уловено в тайнството на погледа.“

Ромил Калинов

Спартак Дерменджиев осъществи изложбата си „СТЕНАТА“ – скулптура, рисунки и живопис в галерия „Астри“ от 17 февруари до 13 март.

От 16 февруари до 2 март галерия „АРОСИТА“ представи изложбата „Прозрачно ателие“ на **Десислава Христова**.

Вдъхновен от легендарния rip-up модел и винтидж икона Бети Пейдж, **Станислав Беловски** представи изложбата си Send me a postcard darling в галерия „1908“ от 16 февруари до 9 март. 17-те платна връщат спомена за игровата сексуалност на 50-те години на XX век.

Художествена галерия „Жорж Папазов“ – Ямбол показва от 14 февруари фотоизложба на **Цветан Четъшки**.

След официална покана от страна на организаторите, за пореден път българските сценографи са сред творците от 64 страни в света, които ще бъдат представени на уникалното по своя мащаб **XII международно пражко квадриенале за сценография и театрална архитектура**. Куратор на българската експозиция е доц. Весела Статкова, а темата „Проходи във времепространството. Личността и нейните проекции“. След ОХИ на секция „Сценография“, проведена през 2010 г., бяха селектирани 30 български сценографи, работещи във всички сфери на сценичните изкуства. Това събитие за пореден път изразява оценката на Европа, в лицето на организаторите на квадриеналето, за професионализма, таланта и модерното мислене на българските сценографи.

В галерия „Ракурси“ покани своите гости **Владимир Пенев** на изложбата си „По пътя“ от 15 февруари до 2 март.

Лиля Али, която наскоро завърши класа на Олег Гочев в НХА, представи най-новите си акварелни творби във фоайето на

етаж 4 на ул. „Шипка“ 6 в изложбата „Магията на водата“.

Станислава Стоянова и **Тереза Зиковска** за пореден път изложиха свои картини заедно. Мястото бе варненската галерия „8“ от 2 до 22 март. Заглавието на експозицията La Dolce Vita бе инспирирано от едноименния филм на Фелини и неговата неореалистична идея за сладък живот, изпълнен с любов и щастие.

От 2 до 18 март галерия „Ракурси“ представи изложба от рисунки и скулптури на **проф. Красимир Джидров**, иницирана от преклонението му пред природата.

От 1 март под мотото „Когато пещта изстине, бронзът пренася спомена за огъня“, **Крум Дамянов** направи изложба в галерия „Арте“.

Валентин Кулев от 23 февруари се представи с изложбата „Избиване“ в ХГ „Елена Карамихайлова“ в гр. Шумен от рисунки, провокирани от темата за избиването на бездомните кучета.

В галерия „АРТ 36“ от 1 март **Спартак Дерменджиев** „заочно“ се вглежда в лицето на автора на „Задочните репортажи“ Георги Марков и потърси отговори на въпросите си в изложбата „Мишена скитник“.

Търновският художник **Христо Панев** стана действителен член на Международната академия за изкуство в Русия и на официална церемония в Москва получи всички символи на академик – мантия, шапка, лента и медал.

Цикъл от две поредни живописни изложби с еротично изкуство – „Лястовиците“ и „Гостуване при Афродита“ – от 15 март и от 19 април показва **Тони Тодоров** в галерия „Астри“.

Ива Владимирова откри изложба жи-

